

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžr/68/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013201510
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7013201510.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senQ. Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa: G. L., bytom I. (ako právny nástupca pôvodnej navrhovateľky: U. L., zomr. XY, naposledy bytom I.), proti odporcovi: Okresný úrad Trebišov, Pozemkový a lesný odbor, Nám. Mieru 804, Trebišov, o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. OU-TV-PLO-2013/00079-Đu zo dňa 8. októbra 2013, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 4. februára 2014, č.k. 2Sp/54/2013-16, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 4. februára 2014, č.k. 2Sp/54/2013-16, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu č. OU-TV-PLO-2013/00079-Đu zo dňa 8. októbra 2013, ktorým podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon“) rozhodol, že navrhovateľ nespĺňa podmienky uvedené v zákone, a preto mu nemožno navrátiť vlastníctvo k pozemkom v katastrálnom území I., a neprevedú sa mu do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu, ani sa neposkytne finančná náhrada podľa § 6 ods. 2 zákona.

Krajský súd mal preukázané, že právna predchodkyňa navrhovateľa uplatnila reštitučný nárok na vrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam v kat. území I., ktoré boli rozhodnutím Miestneho národného výboru v Čelovciach z 25. apríla 1975, č. 67/1975 prikázané do užívania JRD I., podľa vládneho nariadenia č. 50/1955 Zb. o niektorých opatreniach na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby. Pozemky, ktoré tvorili poľnohospodársku usadlosť U. L. o výmere 4,35 ha 76 m², v rozhodnutí o prikázaní do užívania neboli označené parcelným číslom, príslušnou pozemkoknižnou vložkou a katastrom, kde sa pozemky nachádzajú. Navrhovateľ podľa názoru krajského súdu nepreukázal ani to,

akým spôsobom jeho právny predchodca nadobudol vlastníctvo k pozemkom, a ku ktorým konkrétne, a tieto skutočnosti sa nepodarilo zistiť ani správnomu orgánu v príslušnom katastri a archívoch. V pozemkovej knihe vložke č. XXX kat. územia I., ktorú navrhovateľ predložil ako dôkaz o vlastníctve nehnuteľnosti jeho právneho predchodcu, je parcela č. XXX/X vedená vo vlastníctve R., G. a P. T., u každého po 1/3-ine, z ktorých podiely G. a P. T. prešli do vlastníctva Slovenskej republiky na základe dohody uzavretej medzi vládou ČSSR a vládou USA z 29. januára 1982. Aj keď predchodca navrhovateľa si uplatnil nárok na vrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré boli prikázané do užívania podľa Vládneho nariadenia č. 50/1955 Zb. v rozhodnom období, nevedel preukázať, ktoré konkrétne pozemky boli do užívania JRD prikázané, a ani to, či L. L. (manžel U. L. a otec navrhovateľa) nadobudol pozemky do vlastníctva, a akým spôsobom. Z vykonaného dokazovania sa tieto skutočnosti objasniť nepodarilo. Pokiaľ navrhovateľ vytýkal odporcovi, že nevypočul svedkov, ktorí vo forme čestného vyhlásenia svedčili, že jeho otec užíval poľnohospodársku pôdu v časti B., krajský súd poznamenal, že svedecká výpoveď v reštitučnom konaní podľa zákona č. 503/2003 Z.z. nie je takým dôkazom, ktorý by mohol jednoznačne preukázať vlastníctvo k určitej nehnuteľnosti. Na viac, tieto osoby by nevedeli svojou výpoveďou konkrétne uviesť, či a ktoré parcely boli vo vlastníctve právneho predchodcu navrhovateľa (L. L.).

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že v roku 1991 mu bola Pozemkovým úradom Trebišov pridelená parcela č. XXX/X v katastrálnom území I. o výmere 6,8 ha. Problém podľa neho nastal pri projekte na vykonanie pozemkových úprav v roku 2009, kde uvedené pozemky, parcela KN-E č. XXX je lesný porast v správe Lesov SR a parcela z LV č. XXX v správe Slovenského pozemkového fondu. Uvedené nehnuteľnosti nadobudol jeho nebohý otec L. L. od štátu, ako vojnový vyslúžilca hneď po ukončení 2. svetovej vojny a užíval ich nerušené a dobromyseľne ako svoje, ako súkromne hospodáriaci roľník do roku 1960, kedy boli tieto kolektivizované do miestneho poľnohospodárskeho družstva. Doposiaľ žijúci svedkovia nevedia udať presné čísla uvedených pozemkov ale vedia ukázať na mape ich polohu podľa orientačného bodu, ktorým je poľná cesta. Namietal, že sa jedná o jeho v poradí už druhú žiadosť o domnelého vlastníka (pričom prvá bola podaná pred rokom 1991, ktorej kópiu v prílohe predložil) a odporca mal postupovať podľa zákona 229/1991 Zb. a vypočítať doposiaľ žijúcich svedkov. Žiadal preto, aby odvolací súd rozhodnutie odporcovi vrátil a zaviazal ho na prinavrátanie zabranej pôdy.

Navrhovateľ k odvolaniu pripojil kópiu odpovede Pozemkového úradu Trebišov č. 582/92-Ki z 26. apríla 1998, ohľadom priznania domnelého vlastníctva podľa § 4a ods. 3 písm. a) až c) zákona č. 229/1991 Zb., podľa ktorého v tejto veci odkázal navrhovateľa na uplatnenie nároku na Okresný súd Trebišov.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Uviedol, že netvrdí, že právny predchodca navrhovateľa, nebohý L. L., pôdu neužíval; tvrdí, že nie je dôkaz o vlastníctve k tejto pôde.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk.

Najvyšší súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť tohto odôvodnenia. Na zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu dopĺňa:

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území, a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

Podľa § 3 ods. 1 písm. s) zákona č. 503/2003 Z.z. oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku prikázania do užívania

právnickej osoby na základe zákona č. 55/1947 Zb. o pomoci roľníkom pri uskutočňovaní poľnohospodárskeho výrobného plánu alebo vládneho nariadenia č. 50/1955 Zb. o niektorých opatreniach na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby.

Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemkom alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať podľa reštitučného zákona bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 uvedeného zákona a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1, ods. 2 tohto zákona, ako aj, že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25.2. 1948 do 1.1. 1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne ustanovených v § 3 ods. 1, ods. 2, ods. 3 reštitučného zákona, právo na navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady si oprávnená osoba uplatnila v lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 označeného zákona (do 31.12. 2004) a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1 tohto zákona ako aj, že žiadané nehnuteľnosti neboli vydané podľa zákona o pôde (zákon č. 229/1991 Zb.).

Z administratívneho spisu odporcu vyplýva, že U. L. vstúpila do JRD v I. v roku 1972 a toto družstvo z toho titulu prevzalo do užívania 2,26 ha 89 m².

Uznesením Rady Miestneho národného výboru v Čelovciach č. 132/1975 z 29. apríla 1975 bola poľnohospodárska usadlosť U. L. s výmerou poľnohospodárskej pôdy 4,35 ha 76 m², z toho ornej pôdy 3,80 ha a lúky 0,55 ha 76 m², vrátane živého a mŕtveho inventára prikázaná na dobu 10 rokov do užívania JRD v I. podľa § 5, § 6 vládneho nariadenia č. 50/1955 Zb., okrem časti zastavanej plochy a prídomej záhrady s tým, že po skončení užívania užívateľ vráti prevzaté veci v tom istom počte a druhu.

Vládne nariadenie č. 50/1955 Zb. upravuje prechod vlastníctva pôdy v § 8, resp. § 10 s prikázaním pôdy do užívania poľnohospodárskeho závodu socialistického sektora, prípadne jednotného roľníckeho družstva. Súčasne však v ustanovení § 5 a § 6 neupravuje prechod vlastníctva pôdy, iba prikázanie do užívania poľnohospodárskeho subjektu.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že by jeho právni predchodcovia nadobudli vlastníctvo k nehnuteľnostiam, voči ktorým uplatňuje nárok na vrátenie vlastníctva. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nebol preukázaný ani prechod vlastníctva na štát alebo iný právny subjekt.

Preukázané bolo len odovzdanie, resp. prikázanie do užívania.

Okolnosť, že navrhovateľovi bola v roku 1991 pozemkovým úradom v Trebišove pridelená parcela č. XXX/X v k.ú. I. vo výmere 6,8 ha, pričom ale nedošlo k schváleniu rozdeľovacieho plánu, taktiež nepotvrdzuje vlastnícke právo navrhovateľa (jeho predchodcov) k nehnuteľnostiam.

Je síce pravdou, že ani v samotnom rozhodnutí MNV v Čelovciach nehnuteľnosti nie sú označené príslušným parcelným číslom, avšak zo žiadneho dokladu nevyplýva, že by došlo k odňatiu vlastníctva a jeho prechodu na štát alebo JRD.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporcu za súladné so zákonom, a preto rozsudok krajského súdu v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c a § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.